

פתרון בגרות בהיסטוריה

22281	← מספר שאלון
07/02/2019	← תאריך בחינה
14:00	← שעת בחינה
יוסי גילרמן	← כותב/ת הפתרון

1 – מקור הורדוס

א. הורדוס ניסה להשיג את אהדת היהודים על ידי:

1. דאגה לצרכיהם
2. דאגה לביטחונם
3. שיפוץ והרחבת בית המקדש והפיכתו למפואר ביותר.

ההתנגדות בעם לשלטונו של הורדוס נבעה מהסיבות הבאות:

1. היו בעם כאלה שרצו מלך מבית חשמונאי.
2. היו כאלה שרצו מלך מבית דוד
3. הורדוס שבא ממשפחה אדומית מגוירת לא נחשב יהודי בעיניהם.
4. הורדוס הואשם בטיפוח התרבות ההלניסטית ביהודה.

ב. מדיניות השלטון הישיר של רומא הייתה באמצעות מינוי נציב שישלוט בשמה של רומא. שיטה זו לא הייתה רצויה בעיני רומא, אבל במקרים בהם רומא לא הצליחה למצוא בקרב העם מועמד מתאים לכהן כמלך חסות היא נאלצה לבחור בשלטון ישיר.

2. המרד הגדול

א. הגורם למרד הקשור לנציבים:

1. הנציבים העדיפו את הנוכרים על פני היהודים – לדוגמה האירוע בקיסריה בו נהרגו 20,000 יהודים.
2. הנציבים לא כיבדו את קדושת המקדש – לדוגמה כאשר הנציב שלח את חייליו לבזוז את אוצר בית המקדש.
3. הנציבים לא כיבדו את קדושת התורה – לדוגמה כאשר חייל שקרע ספר תורה ולא נענש, יצאו היהודים להפגנה וכנגדם נשלח צבא שהרג כ-3,000 יהודים.

פתרון בגרות בהיסטוריה

גורם הקשור לתהליכים בחברה היהודית-

1. התגברות תופעת המשיחיות
2. השסע החברתי בין יהודה לבין עשירי ירושלים
3. הופעת הקנאים והסיקריים שהעמיקו את הקרע בעם

ב. בתחום הדמוגרפי: נהרגו מאות אלפי יהודים ועוד מאות אלפי יהודים נלקחו לעבדות.

בתחום הכלכלי: יהודה נחרבה במהלך המצור והמלחמה, שטחים חקלאיים רבים ננטשו,

אוצרות פרטיים וממלכתיים שנשמרו בבית המקדש נבזזו, בעלי חיים

ויבול חקלאי הוחרם לטובת הצבא הרומי.

הרומאים הטילו מס/פיצוי על שארית האוכלוסייה ביהודה.

יהודה נדרשו לשלם ולהחזיק את הצבא הרומי שהושאר ביהודה אחרי המרד.

אחוזות של יהודים הוחרמו ע"י רומא ונמסרו לחיילים משוחררים.

3 – המשבר הדתי

א. בעקבות חורבן בית המקדש נקלעה היהדות למשבר. ללא בית מקדש אי אפשר היה להמשיך ולקיים את הפולחנים שבוצעו אך ורק בבית המקדש על ידי הכוהנים. הופסקה הקרבת הקורבנות שהייתה מרכזית וחשובה בעבודת המקדש ובחיוו של כל יהודי ואיתה גם שאר השירותים הדתיים שסיפק המקדש וכוהניו.

חורבן המקדש גם סיכן את המשך היהדות, שכן התעורר החשש שבעקבות חורבן הבית

ובעקבות אי היכולת לקיים את הפולחן ימירו יהודים את דתם.

ב. חכמי יבנה פעלו במהירות למנוע פיצולים ולייצר המשך אחידות:

1. קבעו שרק ביבנה תעשה עיבור השנה ויקבע לוח השנה היהודי.

2. רק ביבנה יסמיכו רבנים.

3. רק מיבנה יצאו תקנות.

תקנו תקנות להמשך החיים היהודיים ללא מקדש – קבעו את בית הכנסת כמקדש מעט

עבודת הקורבנות תוחלף על ידי – תפילה, צדקה ולימוד התורה.

תקנו תקנות לזכר החורבן – נטילת לולב, תפילת כוהנים, תקיעה בשופר בראש השנה שנופל בשבת.

הכניסו את ברכת המינים לתפילת שמונה עשר.

תקנו את תקנת פדיון הגר.

פתרון בגרות בהיסטוריה

10 – מקור, הרצל

- א. הפיתרון על פי מדינת היהודים – הגירת היהודים מאירופה אל טריטוריה מוסכמת. והקמת החברה היהודית ואגודת היהודים.
הרצל נפגש עם הסולטן העות'מני לבקש ממנו צ'ארטר בארץ ישראל
הרצל נפגש עם בריטניה וביקש מהם להתייחשב בקפריסין או באל-עריש.
ב. סירקין בעד קבלת תכנית אוגנדה כי הוא מיוחד מהתפזרותו של העם היהודי בכל העולם.
ההגירה הגדולה של יהודים מרוסיה לארה"ב.
הפעילות של הברון הירש.

11- הגורמים לצמיחת הלאומיות

- א. רעיונות של תנועת ההשכלה
המהפכה הצרפתית
כיבושי נפוליאון
המהפכה התעשייתית והמודרניזציה
המהפכה האמריקאית
ב. אנטישמיות
אכזבה מתוצאות האמנציפציה

12 – התנועות הלאומיות

- א. מטרתן להשתחרר מעולו של שלטון זר ולהקים רפובליקה עצמאית.
איטליה הצעירה הגיעה להסכמה עם צרפת שתייע להוציא את אוסטריה מאיטליה.
גריבלדי ומתנדביו יצאו ושחררו את דרום איטליה.
ב. מטרת התנועה הציונית: הציונות שואפת להקים בית מולדת לעם היהודי בארץ ישראל על פי משפט הכלל.
הוצאה לאור של מילון חדש לשפה העברית
הדפסת עיתונים בעברית
הנחלת העברית כשפת לימוד בבתי הספר

13 – התנועות הלאומיות

- א. גורם מסייע – צרפת, גריבלדי, מאציני, קאבור, איטליה הצעירה
גורם מעכב – אוסטריה, האפיפיור, הפיצול החברתי
ב. פעילותו סייעה
העלייה הראשונה נקלעה למשבר קיומי ואילולא עזרתו הנדיבה היא הייתה קורסת.
רוטשילד הניח את התשתית להמשך קיומן של המושבות ולקליטתה של העלייה השנייה
רוטשילד דאג שפקידי השלטון העות'מני לא יפריעו למתיישבים שלא פעלו ברשות.

פתרון בגרות בהיסטוריה

קידום
לך תצטיין

פסיכומטרי | בגרות | מבחן אמי"ך